

SOTSIAALKINDLUSTUSAMET

KÄSKKIRI

21.05.2025 nr 84

Täienduskoolituse õppekava kinnitamine

Täiskasvanute koolituse seaduse § 9 lõike 2, Sotsiaalkaitseministri 30.01.2019 määruse nr 2 „Sotsiaalkindlustusameti põhimäärus” § 10 lõike 1 punkti 17 ning Sotsiaalkindlustusameti peadirektori 21.12.2022 käskkirja nr 54 „Õppekorralduse aluste ja täienduskoolitusasutuse tegevuse kvaliteedi tagamise aluste kehtestamine” punkti 5.5 alusel

1. Kinnitan Sotsiaalkindlustusameti täienduskoolituse „Autistlike eripäradega lapse toetamine asendushooldusel” õppekava vastavalt lisale.
2. Käskkiri jõustub allakirjutamisest.

(allkirjastatud digitaalselt)

Maret Maripuu
peadirektor

Õppekava nimetus	Autistlike eripäradega lapse toetamine asendushooldusel
Õppekavarühm	Sotsiaaltöö ja nõustamine
Õppekava koostamise alus	Sotsiaalhoolekande seadus Lastekaitse seadus Perevanema ja kasvataja kompetentsimudel
Õppekeel	Eesti keel
Õppe eesmärk	Koolituse tulemusel on õppijal teadmised sellest, kuidas toetada autistlikku last asendushooldusel, arvestades tema individuaalseid vajadusi ning soodustades tema arengut ja heaolu.
Sihtgrupp	Asendushooldusteenust pakkuvad asenduskodu kasvatajad ning spetsialistid, perekodu perevanemad, turvakodus ja KLAT teenusel lapse arengut kujundavad ja toetavad töötajad, hoolduspere- ja eestkostevanemad ning lapsendajad.
Osalejate arv (min ja max)	18 – 40
Osalemise eeldus	Õppija on asenduskodu kasvataja, perevanem või turvakodus/KLAT teenusel lapse arengut kujundav ja toetav töötaja, hoolduspere-, eestkostevanem või lapsendaja.
Õppe maht ja ülesehitus (akadeemilistes tundides)	Õppe kogumaht on 14 akadeemilist tundi, millest 12 akadeemilist tundi on kontaktõpe veebis ja 2 akadeemilist tundi on iseseisev töö.
Õpiväljundid	Koolituse lõpuks õppija: <ul style="list-style-type: none"> mõistab autismile iseloomulikke jooni; kirjeldab võimalusi, kuidas kohandada enda käitumist ja last ümbritsevat keskkonda autistlikule lapsele sobivaks, arvestades konkreetse lapse individuaalseid eripärasid; valib sobivaid meetodeid autistliku lapsega kontakti loomiseks ja tema oskuste arendamiseks (sh emotsioonide reguleerimise, sotsiaalsete suhete loomise ja hoidmisega seoses); analüüsib probleemolukordi autistliku lapsega seoses ja pakub välja lahenduskeskseid võimalusi lapse toetamiseks igapäevastes olukordades; mõistab erinevate võrgustiku liikmete rolli autistliku lapse või noore toetamisel; kirjeldab viise, kuidas autismi teemat käsitleda arusaadavalt ja toetavalt teiste laste ja täiskasvanutega.
Sisukirjeldus	Koolitus annab praktilise ja tervikliku ülevaate autismist ning autistlike laste ja noorte toetamise võimalustest igapäevatoos. Koolitus toetab osalejate teadlikkust, kuidas märgata, mõista ja toetada autistlikke lapsi ja noori, arvestades nende individuaalseid eripärasid ning arenguvajadusi. Läbivalt on fookuses oskuslik ja lahenduskeskne lähenemine nii diagnoositud kui ka veel diagnoosita laste ja noorte toetamisel. Õpe põhineb praktilisel lähenemisel ning toetab osalejate kogemuste jagamist ja õpitava kohest rakendamist igapäevatoos. Koolitus koosneb kahest koolituspäevast (mõlemad 6 akadeemilist tundi), millest esimesel keskendutakse autismi olemusele ja selle mõistmisele, teisel päeval lapse individuaalsete vajaduste toetamisele, sobiva keskkonna loomisele ja võrgustikutööle ning analüüsitakse iseseisva töö läbiviimist.
Õpisündmuse teemad	<ul style="list-style-type: none"> Mis on autism ja autismile iseloomulikud jooned.

	<ul style="list-style-type: none"> • Kuidas märgata autistlikku last ja noort ning parimad viisid lapse toetamiseks. • Lapse individuaalsuse kaardistamine ja analüüsimine. • Milline on autistlik laps grupis ja kuidas temaga kontakti luua. • Meetodid, kuidas kontakteeruda, suhelda, õpetada ja arendada autistlikku last ja noort. • Meetodid, mis toetavad autistlikke lapsi ja noori emotsioonidega toimetulekul, sotsiaalsete suhete loomisel ja hoidmisel. • Ümbritseva keskkonna kohandamine autistlikule lapsele/noorele sobivaks, arvestades konkreetse lapse eripärasid. • Probleemolukordade märkamine ning sekkumisvõimalused probleemkäitumise korral. • Ettetulevate ootamatute olukordade lahendamine lahenduskeskselt last ja noort ning ka ennast toetaval viisil. • Võrgustikuliikmete (pedagoogi, spetsialisti, terapeudi, tugisiku jt) roll ja võimalused lapse/noore toetamisel. • Võrgustiku kaardistamine autistliku lapse ümber, arvestades asendushooldusel oleva lapse/noore eripärasid. • Teiste laste ja täiskasvanutega suhtlemine autismi teemadel.
Õppemeetodid	Ettekanded, grupitööd, juhtumianalüüsid, interaktiivsed meetodid, personaalsed ülesanded, eneseanalüüs, individuaalse õpimapi koostamine koolituse jooksul.
Õppekeskkonna kirjeldus	Koolitus toimub õppetööd toetavas veebikeskkonnas (Zoom/Teams), mille kasutamiseks kasutab koolitusel osaleja isiklikku arvutit või nutiseadet (nt tahvelarvuti). Elektroonilised õppematerjalid edastatakse osalejatele e-posti teel. Koolitust puudutava info saadab Sotsiaalkindlustusameti koolitusspetsialist osalejatele hiljemalt nädal enne koolitust.
Iseseisev töö	Konkreetse lapse vaatlus ja analüüs, mis tehakse kahe koolituspäeva vahepeal, vastavalt esimesel koolituspäeval saadud juhendile. Õppija kirjeldab vaatlust, koostab analüüsi ja jagab kogemust teisel koolituspäeval koolitusgrupiga.
Õppematerjalide loend	<ul style="list-style-type: none"> • Koolituse sisu toetav ettekanne. • Visualiseeritud õppematerjal. • Töölehed. • Osaleja enda koostatud õpimapp, mis tekib koolitusel õpitud teemadest ja meetoditest. • "Autismi olemus", K. Veski.
Õppe lõpetamise tingimused, sh hindamismeetodid ja hindamiskriteeriumid	<p>Koolituse lõpetamise tingimuseks on vähemalt 85 protsendi ulatuses õppes osalemine, grupitöodes osalemine ja iseseisva töö koostamine.</p> <p>Õpiväljundid on saavutatud, kui:</p> <ul style="list-style-type: none"> • õppija osaleb aktiivselt grupitöodes ja põhjendab enda seisukohti; • iseseisev lapse vaatlus ja analüüs on teostatud vastavalt ette antud kodutöö juhendile ja koolitusgrupis selle läbiviimist kirjeldatud.
Õppe läbimisel väljastatav dokument (tunnistus või tõend)	<p>Tunnistus väljastatakse isikule juhul, kui ta vastas koolituse lõpetamise tingimustele ja saavutas kõik õpiväljundid.</p> <p>Tõend täienduskoolituses osalemise kohta väljastatakse isikule juhul, kui ta ei saavutanud kõiki õpiväljundeid, kuid vastas õppe lõpetamise tingimustele.</p>

Koolitaja kompetentsust tagava kvalifikatsiooni või õpi- ja töökogemuse kirjeldus	Koolitaja on erialase kõrgharidusega, valdkondliku töökogemusega ekspert, kes puutub oma töös kokku koolitusel käsitletavate teemadega, on läbi viinud viimase 4 aasta jooksul samasisulisi koolitusi ning omab täiskasvanute koolitaja kompetentse.
Õppekava kinnitamise aeg	